

Тақырыбы:

Қытай мен Қазақстанның байланысы

Орындаған:

**Жұлдыз Аққу
Ахметова Шынарғүль
КИЛ-201**

Тексерген:

Нурпеисова Б.

Жоспары:

1. Сауда қатынасы мен статистика
2. Қазақстанның Қытаймен тауар айналымы
3. Қытай тіліндегі Қазақстан тарихы туралы деректемелер
4. Қытайдағы қазақ әдебиеті, өнері және баспасөзі
5. Пайдаланылған әдебиеттер

- Қазақстан мен ҚХР арасындағы дипломатиялық қарым-қатынас 1992 жылы 3 қаңтардан бастап орнады. 1992 жылы ақпанда Алматыда Қытай елшілігі, Пекинде Қазақстан елшілігі ашылды. Екі ел арасында сауда-экономикалық мәдени, әскери байланыстар дами бастады. Қазақстан Президенті Н.Назарбаев Пекинде, ҚХР төрағасы **Цзянь Цзэмин** Алматыда ресми сапармен бірнеше рет болды.

1994 жылы 26 сәуірде екі ел үкіметі шекара мәселесін түпкілікті шешу жөнінде келісімге келіп, шекара анықталды

1996 жылы 26 сәуірде Шанхайда ҚХР, Ресей, Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан басшылары шекара мәселелері бойынша Шанхай келісіміне қол қойды.

1998 жылы 3 шілдеде Шанхай келісіміне қатысушы – 5 ел басшылары Алматыда бас қосты. Сауда байланыстары тез өсіп келеді.

Қазақстанның Қытайға негізгі экспорт бөлімдері (2007–08):

Қазақстан Республикасының қытайға шикізат экспортының құрылымы келесідей сипатта көрінеді:

Қазақстаннан Қытайға жеткізілетін өңделген өнім:

Қытайдан импорттың негізгі бөлімдері (2007–08):

- Қазақстанның Қытаймен тауар айналымы 2008 жылы 12,24 млрд, АҚШ долларын құрап, 2007 жылмен салыстырғанда ширек ұлғайған (9,2 млрд. долл. АҚШ). Қазақстанның Қытаймен сауда теңгерімі 2008 жылы жағымды әсер құрап және Қазақстаннан Қытайға тауар экспорты 1,7 есеге импорт көлемінен артқан.
- 2008 жылы экспорт 37% өсіп және 7,7 млрд. АҚШ долларын құрады, экспорттың 66% кең экономикалық санат бойынша жіктеуге сәйкес келетін шикізат тауарлары құрады. (КЭЖ) ҚР Қытайға шикізат экспортының құрылымы келесідей түрде көрініс алады: 53% — шикі мұнай өнімдері, 8% — кен мен темір қосындысы, хром, жез, 5% — басқалары. 2008 жылы Қытайға Қазақстанның жалпы экспорт көлемінің 90% аса азғана құрайтын тауарлар 1 кестеде ұсынылған.
- Қазақстан экспортындағы өңделген тауарлар үлесі (КЭЖ) 2008 жылы 34% құрады. Қытайға Қазақстан жеткізетін өңделген өнімнің 90% өнеркәсіптік шикізатты ұсынады, ал нақтырақ: өңделген өнімнің 56% — бұл металдардан бұйымдар (жез сымдар, катодтар, цинк, феррохром, болат прокаттар), жанармай (11%), уран (8%), сондай-ақ тері (14%) және түк (14%). Тауарлар тобы толығырақ 2 кестеде келтірілген. 2008 жылы аталған барлық өнімдердің экспорты, феррохром мен жезден катодтардан басқа, 2007 жылмен салыстырғанда өсімді көрсетті.
- Қытайдан Қазақстан импорты 2008 жылы 31% және 4,6, АҚШ долларын құрады. Импорттың тауарлық құрлымы айтарлықтай диверсифицирленген (тауардың 58 тобы шамамен импорттың жалпы көлемінің 50% құрайды). Импортталушы өнімнің 99% өңделген тауарды құрайды; 1% — шикізат өнімді құрайды.

- 2008 жылы Қытайдан Қазақстан импорты мұнайгазқұбырларының (23%) мұржалары орын алды. Сонынан ілесе басқа да бұрғылаушы және жол машиналары (3%), қара металдан өзгеде металды құрастырушылар (1,6%). Қытайға импортталатын негізгі өнім номенклатурасы 3 кестеде көрсетілген.
- Алайда ресми статистика тіркелмеген сауда деп аталатын, ағымды қоспайтынын атап өту қажет. Осы сауда, ағымы төлемдік теңгерімде ескерілетін, тек «желқайық саудалар» есептемелерінде ғана көрініс табады және 2007 жылға шамамен 2 млрд. АҚШ долларын құрайды.
- Сонымен бұл, ағымдар ресми статистика көрсететін қапталды толығымен көрсетеді. Басым көбінде тұтынушылық импортталады (өңделген тауарлар), ал экспортталатындар — шикізаттар (метал сынықтары, өңделмеген ауылшаруашылығы өнімі)

Кеңес елі ыдырап, Қазақстан Тәуелсіздік алғаннан кейін, капитализм мен социализмнің теке - тіресі аяқталды. Осы кезде Қазақстан әлемдік саясатының кіндік нүктесіне айналды. Әлем назары бізге ауды.

Еліміз Ресей мен Қытай сияқты екі алып мемлекеттің арасында орналасқан. Жері үлкен болғанымен халқы аз, 15 миллиондай ғана.

Халқының саны жағынан әлемде 71-ші орын алады.

Теңізге қашықтық 3750 шақырымды құрайды.

Халықаралық сарапшылар бағалағандай, жерінің асты мен үсті табиғи байлықтарға толы минералдық қазба байлықтар қорынан сол кездегі дүние жүзіндегі 170-тен астам елдердің арасында Қазақстан мынандай орын алады:

Вольфрамнан	- 1 орын
Хромиттен	- 2 орын
Фосфордан	- 2 орын
Марганецтен	- 3 орын
Мыстан	- 6 орын
Күмістен	- 7 орын
Темір рудасы қорынан	- 8 орын
Көмір	- 9 орын
Никель	- 10 орын
Мұнай	- 12 орын

- **130** – ға жуық ұлт пен ұлыстың өкілдерінен құралды.

- **40** – тан астам діни конфессиялар болды.

Қазақстанның БҰҰ-дағы қызметі.

1991 ж 20 желтоқсанда сол кездегі еліміздің Сыртқы істер министірі Ақмарал Арыстанбекованы Елбасымыз Қазақстан Республикасын БҰҰ-ның жанындағы Қазақстан Республикасының 6 адамнан тұратын Тұрақты өкілі етіп тағайындады. Сөйтіп Ақмарал Хайдарқызы Қазақ мемлекетінің тарихында шет елде елшілік қызмет атқарған тұңғыш қазақ қызы болды.

1997 – 1998 және 2000 жылдары БҰҰ-ның Бас Ассамблеясы «Халықаралық Ынтымақтастық және Қазақстандағы Семей аймағы халы мен экономикасын оңалту және экономикалық дамыту мақсатындағы қызметті үйлестіру» атты қарар қабылданды.

БҰҰ аясында 1999 жылы Токиода Семей аймағының проблемалары жөнінде халықаралық конференция болып өтті. 2002 жылғы мәлімет бойынша Семей аймағын сауықтыруға тартылған БҰҰ қаражатының жалпы сомасы 26 миллион АҚШ-долларын құрады.

2002, 2003 ж. БҰҰ-ның қолдауымен Қазақстан Еуразиялық Медио-форум.

2002 ж – АӨСШК (Азиядағы өзара ықпалдастық сенім шаралары кеңесі) саммитін

2003 – Еуразиялық экономикалық саммит

2003ж – теңізге шығатын жолы жоқ және тасымал жолынан алыс орналасқан дамушы елдердің проблемалары туралы халықаралық конференция

2003 ж - Әлемдік және дәстүрлі діндер басшыларының I съезі сияқты халықаралық маңызы бар жиындарды ұйымдастырып өткізеді.

Қазақстанның Еуроодақпен байланысына арналады.

370 млн. адамы бар біртұтас ішкі рынок жағдайында ЕО-ның ішкі жалпы өнімі АҚШ-қа тең. (5,5 трилмюн доллар)

ЕО-да тауарлардың әлемдік саудасының 40%-і және қызмет көрсету саудасының 30% жоғарланған.

Ғылыми – технологиялық және қаржылық әулеті АҚШ-тан кейін 2-орын алды.

2003 ж. 16-сәуірінде Афина қаласында Эстония, Чехия, Кипр, Латвия, Венгрия, Мальта, Литва, Словакия, Польша, Словения мемлекеттерін ЕО-ға мүшелікке қабылдау туралы келісімге қол қойылды.

Осы 10 мемлекетпен ЕО территориясы бірнеше есе кеңейіп, жалпы ішкі өнімнің көлемі 5 триллион евродан тұратын әлемдегі ең ірі сауда блогына айналды.

Қазақстан мен Ео арасындағы ресми дипломатиялық қатынастар – 1993 жылы орнатылды.

1999 жылы біздің еліміздің ЕО мемлекеттері мен сауда айналымы 2, 2 млрд. Жоллорды құрады.

2002 жылы ЕО елдерімен сауда көлемі 3 млрд. Доллорды құрады.

Назар аударганыңызға рахмет